

Complexnummer: 523968

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Noorderheide

Aantal complexonderdelen

9

Monumentnummers van complexonderdelen

523969, 523970, 523971, 523972, 523973, 523974, 523975, 523976, 523977

Woonplaats

Vierhouten

Gemeente

Nunspeet

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Elspeterbosweg 179, 8076 RB te Vierhouten

Complexomschrijving

Inleiding

Historische buitenplaats NOORDERHEIDE, vanaf 1938 aangelegd op de Elspeetse Heide tussen Vierhouten en Elspeet, in opdracht van de Rotterdamse havenbaron en kunstverzamelaar D.G. VAN BEUNINGEN (1877-1955), verbonden aan het bedrijf S.H.V. Van Beuningen liet in de jaren 1938-1941 op het bos- en heideterrein een in kostbare materialen uitgevoerd landhuis bouwen als woonhuis voor zichzelf en zijn vrouw A.E. van Beuningen Charlois, met het oog op zijn pensioen. Het landhuis werd ontworpen door de architect ir. F.A. ESCHAUZIER (1889-1957) die tot de familie behoorde. Het traditionalistische landhuis toont de voor het werk van Eschazier kenmerkende invloeden van het werk van de Engelse architect Edwin Lutyens, de ontwerpopvattingen van de Oostenrijkse architect Oscar Strnad en de contemporaine Scandinavische bouwkunst die op een zeer originele wijze tot een eigen stijl zijn verwerkt. Het twee ton kostende landhuis is het kostbaarste, grootste en belangrijkste door Eschazier ontworpen landhuis. Eschazier heeft tal van landhuizen ontworpen waarmee hij grote faam behaalde en invloed verwierf. Zijn verfijnde bijna Biedermeier-achtige woonhuizen representeren de individualiteit, de voorname status en de smaak van hun opdrachtgevers. Kenmerkend voor veel van zijn landhuizen is de "gesloten" bouwwijze, eenvoudige dakvormen, zuiver in de gevel geplaatste muuropeningen, een toren in de hoek van een binnenhof, de door de dakrand heenbrekende dakkapel, de hoog opgaande schoorstenen en een welhaast burgerlijke eenvoud. Veel van zijn huizen zijn voorzien van kunstwerken zoals ook Noorderheide'is voorzien van beeldhouwwerk in in- en exterieur van de beeldhouwers Han Richters (1915) en Hildo Krop (1884-1970). Verder is het voorzien interieur van het landhuis voorzien van marmerintarsia van Nel Klaasen (1906-1989) en glas-in-lood van Erna van Osselen. De tuinaanleg rond het huis is uitgevoerd naar ontwerp van J. Voorhoeve. Typierend voor de dit huis en vele andere door Eschazier ontworpen woonhuizen is de vanzelfprekendheid

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

waarmee zij in het landschap zijn opgenomen. Vanaf het terras aan de achterzijde van het huis heeft men behalve een weids zicht op de Noorderheide tevens zicht op het kerktorentje van Elspeet ten behoeve waarvan ooit een deel van het bos werd gekapt. De familie Van Beuningen richtte het landgoed in naar eigen smaak hetgeen resulteerde in een landschap met bankjes, zogenaamde piramides, hutten en vijvers met een systeem van overloopjes, gemetselde en van een betonen bedekking voorziene beken en vijvers en pompstations. Nu nog aanwezig en beschermenswaardig zijn de aan diverse kleinkinderen gewijde piramides en het omvangrijke stelsel van waterwerken bestaande uit deels in beton en/of metselwerk uitgevoerde vijvers, beken, bruggetjes en pompstations. Het complex is samengesteld uit de volgende onderdelen:

01. LANDHUIS
02. TUINAANLEG
03. WATERPUT
04. WATERWERKEN (VIJVERS, BEKEN, BRUGGETJES & POMPSTATIONS)
05. PYRAMIDES
06. DIENSTWONINGEN
07. LANTAARN
08. TOEGANGSHEK MET MUUR
09. TOEGANGSKOLOMMEN

Het landgoed wordt aan de westzijde begrensd door de Elspeterbosweg die de verbinding vormt tussen Vierhouten en Elspeet. Aan de noordzijde bevindt zich het Vierhouter Bos, aan de oostzijde wordt de grens gevormd door het Gortelse Bos en aan de zuidzijde tenslotte door het Elspeetse Bos en de Elspeter Struiken. Het landgoed is tegenwoordig gesplitst waarbij het grootste deel van het bos- en heidegebied wordt beheerd door Staatsbosbeheer en het landhuis en directe omgeving beheerd wordt door nazaten van D.G. van Beuningen via de Noorderheide B.V. te Dordrecht. Het landhuis fungeert tegenwoordig evenals oorspronkelijk het geval was als weekend- en zomerverblijf.

Waardering

Historische buitenplaats NOORDERHEIDE, vanaf 1938 aangelegd in opdracht van D.G. van BEUNINGEN met o.a. een landhuis in de stijl van de Delftse School naar ontwerp van ir. F.A. ESCHAUZIER

-\tVan architectuurhistorische waarde als een goed en voor ons land bijzonder voorbeeld van een historische buitenplaats uit de dertiger jaren van deze eeuw met onder meer een in een bijzonder rijk uitgevoerd traditionalistisch landhuis dat in de plattegronden verwijst naar het uit Engeland afkomstige zogenaamde north-corridorplan, het werk van Edwin Lutyens, de ontwerpopvattingen van de Oostenrijkse architect Oscar Strnad en de comtemporaire Scandinavische bouwkunst. De complexonderdelen vallen op door de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van de ontwerpen die onder meer tot uitdrukking komen in de fraaie en zorgvuldige detaillering en het kostbare materiaalgebruik. Het landhuis is bijzonder gaaf bewaard gebleven en bezit een rijk uitgevoerd interieur. Zo heeft het pand onder andere nog diverse fraaie schoorsteenmantels waarvan één voorzien is van sculptuur van de beeldhouwer H. Richters.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Verder is er onder meer sprake van een vloer in de vestibule met marmerintarsia en parketvloeren. Het complex is tevens van groot belang als het belangrijkste werk van ir. F.A. Eschauzier.

- \tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de situering in een landschappelijk bijzondere fraai bos- en heidegebied ten oosten van de Elspeterbosweg tussen Vierhouten en Elspeet. De buitenplaats is door de situering en inrichting nauw verbonden met de ontwikkelingsgeschiedenis van dit gebied en is tevens van belang vanwege de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing en de historisch-ruimtelijke relatie met de vanuit het huis aangelegde waterwerken in het gebied. Deze laatsten hebben mede vanwege het gebied waarin zij gelegen zijn en de uitvoering een hoge zeldzaamheidswaarde.

- \tVan cultuurhistorische waarde als uitdrukking van een voor de gemeente Nunspeet kenmerkende sociaal-maatschappelijke ontwikkeling tussen 1850 en 1940, namelijk de (tijdelijke) vestiging van (nieuwe) welgestelden in fraaie landelijke gebieden: in casu de bouw van een landhuis met bijgebouwen, een tuinaanleg, en waterwerken in het geaccidenteerde, bos- en heiderijke gebied van de noordelijke Veluwezoom. Het complex is tevens van bijzonder belang vanwege het landhuis dat typologisch bewaarde bezit en een bijzondere plaats inneemt binnen de ontwikkelingsgeschiedenis van dit woningtype tijdens het interbellum in Nederland. De buitenplaats vormt tevens een exemplarisch voorbeeld van een in opdracht een lid van de toenmalige maatschappelijke toplaag gebouwd buitenverblijf.

Monumentnummer*: 523969

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82889/139

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vierhouten Nunspeet Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vierhouten

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Apartement aanduiding Grondperceel
Nunspeet E 2327

Omschrijving**

Omschrijving

LANDHUIS (1) naar ontwerp van ir. F.A. Eschauzier, gelegen aan de zuidzijde van de oprijlaan. Op verzoek van de opdrachtgever zijn overwegend materialen toegepast die weinig of geen onderhoud vergen. Het landhuis is gebouwd op een nagenoeg P-vormige plattegrond, afgeleid van het uit Engeland afkomstige zogenaamde 'north-corridorplan'. Het landhuis heeft één bouwlaag en is samengesteld uit twee parallel geplaatste vleugels aan weerszijden van een open binnenhof, met op het noorden de keuken en de dienstbodekamers en op het zuiden, in het verlengde van elkaar de woon-, werk- en eetkamer. De hal verbindt beide aan de westzijde, de pantry aan de oostzijde. De eerste verdieping volgt de indeling beneden: de slaapkamers voor ouders, kinderen en loges op het zuiden, die voor de dienstbodes daar tegenover. De aan de westzijde haaks hierop gelegen lagere vleugel bevinden zich een jachtkamer, werkplaats, garage en wasplaats. De vier rond de binnenplaats gelegen vleugels van het hoofdgebouw zijn voorzien van zadeldaken. Alle daken zijn voorzien van rode leipannen en bezitten op zandstenen platen rustende dakoverstekken. Het schilddak van de vleugel waarin de garage gelegen is sluit op een vloeiende manier aan op het dak van de noordvleugel van het hoofdgebouw. Op de nokeinden van de daken van de noord- en zuidvleugel van het hoofdgebouw bevinden zich hoge bakstenen schoorstenen. De grote dakvlakken worden op diverse plaatsen verlevendigd door dakkapellen met platte daken. Uitzonderingen vormen de boven de hoofdentree gelegen dakkapel met gebogen dak en een in het zuidelijk dakschild van de zuidvleugel gelegen dakkapel onder een schilddak met leipannen. Op de nok van de noordvleugel bevindt zich tevens een klein klokkentorentje met schaaldak. Het hoofdgebouw wordt aan de op de heide georiënteerde zuidzijde omgeven door een terras dat bekleed is met grote blokken gele Morley zandsteen. De kern van het huis bestaat uit een gewapend betonskelet. De buitengevels zijn opgetrokken op een plint van Etringer tufsteen uit rode handvorm baksteen gemetseld in Vlaams verband. De aan de binnenplaats grenzende gevels zijn uitgevoerd in gele handvorm baksteen verlevendigd door kalkstenen speklagen. Tevens bevindt zich hier in de torenachtige uitbouw van het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

trappenhuis een relief van Hildo Krop. De binnenplaats is belegd met keien. De goten van het gebouw zijn uitgevoerd in koper en voorzien van enige monogrammen. Ramen en deuren zijn overwegend uitgevoerd in brons. Alleen de garagedeuren zijn uitgevoerd in blank eikenhout. De ramen zijn veelal voorzien van glas in lood. Een uitzondering vormen twee forse puien in de achter(zuid)gevel die een zes of achtdeling bezitten en zo geconstrueerd zijn dat deze in de kelder kunnen schuiven waardoor het zowel vanuit de woonkamer als vanuit de eetkamer mogelijk is onbelemmerd het terras te betreden. De VOORGEVEL is asymmetrisch ingedeeld en bestaat uit de links gelegen gevel van het hoofdgebouw en de rechts hiervan gelegen vleugel met garage. De linker gevel bezit diverse vensters alsmede een opmerkelijke als zogenaamde bay-window uitgevoerde erker. Het rechts gelegen, van een tufstenen omlijsting voorziene, ingangsportiek heeft boven het portiek een reliëf van Han Richters bestaande uit een vrouwenfiguur met herten. De entree heeft aan weerszijden een lantaarn en is voorzien van een dubbele in brons en glas uitgevoerde deur. De vleugel waarin de garage is gelegen bezit enkele vensters alsmede twee dubbele in eikenhout uitgevoerde garagedeuren. De LINKER ZIJGEVEL bestaat hoofdzakelijk uit de zijgevels van de noord- en zuidvleugel waartussen zich de aanzet van een tuinmuur bevindt. De linker gevelhelft bezit een door middel van een aantal treden te bereiken portiek met deur een bay-window. Op de verdieping bevindt zich links een smeedijzeren balkon met verdiept gelegen balkondeuren en rechts een klein hoog geplaatst venster. De rechter gevelhelft bezit onder meer een verdiept gelegen deur naar de bijkeuken, een trap naar de kelder en enige vensters. Tegen de tuinmuur zijn een aantal van eikenhouten deuren voorziene kasten geplaatst. De ACHTERGEVEL van het hoofdgebouw heeft zowel links als rechts een pui die in de kelder kan schuiven. In het midden bevindt zich een loggia met vensters en een deur. De RECHTER ZIJGEVEL van het hoofdgebouw heeft links een breed venster waarop een loggia aansluit met twee deuren en een venster. Rechts hiervan bevindt zich een breed venster met een enkelruits raam. De verdieping is voorzien van twee vensters. De gevel van de vleugel met garage bezit diverse venster alsmede een doorgang met stootpalen. Het INTERIEUR van het landhuis is vrijwel gaaf bewaard gebleven en bijzonder rijk en in kostbare materialen naar ontwerp van Eschauzier uitgevoerd. Het interieur van het landhuis kan als een der best bewaarde en belangrijkste woonhuisinterieurs van Eschauzier worden beschouwd. Zo bezit de vestibule een vloer met marmerintarsia uitgevoerd naar ontwerp van Nel Klaassen, is de gang naar de woonkamer voorzien van een zandstenen gewelf en zijn de vloeren van diverse kamers voorzien van parketvloeren. De woonkamer bezit een forse schouw waarvan de boezem voorzien is van een relief van de hand van Han Richters voorstellende St.Joris en de draak. Tussen woon- en eetkamer bevinden zich met wit leer beklede schuifdeuren. De verbindingsruimtes zijn voorzien van glas-in-lood naar ontwerp van Erna van Osselen. Verder is het huis onder meer voorzien van balustrades in smeedwerk en een keukeninrichting uit de bouwtijd.

Waardering

LANDHUIS, behorende tot de historische buitenplaats 'Noorderheide' in de jaren 1938-1941 gebouwd onder invloed van het Traditionalisme in opdracht van D.G. van BEUNINGEN naar een ontwerp van ir. F.A. ESCHAUIZIER

-\tVan architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van een groot en bijzonder rijk uitgevoerd traditionalistisch landhuis uit de dertiger jaren van deze eeuw. Het landhuis verwijst op de origineel verwerkte invloeden van de uit Engeland afkomstige plattgerondvormen als het north-corridorplan, werk van de Engelse architect Edwin Lutyens, de Oostenrijkse architect Oskar Strnad en de comtemporaire Scandinavische architectuur. Het ontwerp van de het landhuis valt op door de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van de ontwerpen die onder meer tot uitdrukking komen in de fraaie en zorgvuldige detaillering en het kostbare materiaalgebruik zoals de toepassing van tufsteen, zandsteen en brons. Het landhuis is bijzonder gaaf bewaard gebleven en bezit een rijk uitgevoerd interieur. Zo heeft het pand onder andere nog diverse fraaie schoorsteenmantels waarvan een voorzien is van sculptuur van de beeldhouwer H. Richters. Verder is er onder meer sprake van een vloer in de vestibule met marmerintarsia en parketvloeren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het landhuis tevens van belang voor het oeuvre van Eschauzier als belangrijkste door hem ontworpen landhuis.

- \tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de situering in een landschappelijk bijzondere fraai bos- en heidegebied ten oosten van de Elspeterbosweg tussen Vierhouten en Elspeet en als hoofdobject van de historische buitenplaats 'Noorderheide'.

- \tVan cultuurhistorische waarde als uitdrukking van een voor de gemeente Nunspeet kenmerkende sociaal-maatschappelijke ontwikkeling tussen 1850 en 1940, namelijk de (tijdelijke) vestiging van (nieuwe) welgestelden in fraaie landelijke gebieden: in casu de aanleg van een buitenverblijf in het geaccidenteerde, bos- en heide rijke gebied van de noordelijke Veluwezoom. Het landhuis bezit typologisch bewaarde als bijzonder voorbeeld van dit woningtype uit het Interbellum.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 523970

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82889/151

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vierhouten Nunspeet Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vierhouten

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nunspeet E 2327

Omschrijving**

Omschrijving

TUIN(2) ten noorden en ten oosten van het landhuis ontworpen door J. Voorhoeve. Aan de zijde van de voorgevel van het landhuis bevindt zich een cirkelvormig plantsoen dat oorspronkelijk voorzien van een heidetuin. Recentelijk is deze beplanting vervangen door o.a. een beplanting met hagen en rozenstruiken. Aan de zijde van de oostgevel van het landhuis bevindt zich een op een nagenoeg rechthoekige plattegrond aangelegde deels ommuurde tuin met een waterput. De tuin is vanuit het huis onder meer te bereiken via een aantal met natuursteen belegde treden.

Waardering

TUINAANLEG(2) behorende tot de historische buitenplaats 'Noorderheide' naar ontwerp van J. Voorhoeve.

- \tVan (tuin)architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van een door J. Voorhoeve ontworpen tuinaanleg.

- \tVan stedenbouwkundige waarde als functioneel en structurerend onderdeel van de directe omgeving van het landhuis 'Noorderheide'.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 523971

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82889/145

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vierhouten Nunspeet Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vierhouten

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nunspeet E 2327

Omschrijving**

Omschrijving

WATERPUT (3) naar ontwerp van ir. F.A. Eschauzier, gelegen aan ter hoogte van de keuken van het landhuis. De put is uitgevoerd in baksteen in koppenverband. De opening aan de bovenzijde is afgedekt door middel van een fraai smeedijzeren rooster. De windas is uitgevoerd in eikenhout en is aan de bovenzijde bedekt met koper.

Waardering

WATERPUT behorende tot de historische buitenplaats 'Noorderheide' naar ontwerp van ir. F.A. Eschauzier.

- \tVan architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van zorgvuldig gedetailleerde waterput ontworpen door ir. F.A. Eschauzier.

- \tVan stedenbouwkundige waarde als functioneel onderdeel van het complex Noorderheide.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Boerderij (M) Waterput met haal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 523972

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82889/160

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Vierhouten	Nunspeet	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nunspeet	E			2329
Nunspeet	E			1752
Nunspeet	E			1741
Nunspeet	E			2327

*Omschrijving***

Omschrijving

Diverse WATERWERKEN (4) gebouwd in het bos- en heidegebied ten zuiden en ten oosten van het landhuis Noorderheide' veelal in baksteen en/of beton, waarschijnlijk door en/of in opdracht van D.G. van Beuningen en bestaande uit een aantal BEKEN met BRUGGETJES, DUIKERS, VOORDES en WATERVALLEN, onderbroken door VIJVERS soms met AFSLUITERS gevoed door een tweetal POMPSTATIONS waarvan alleen het westelijke pompstation nog overeind staat. Op het laagste punt nabij Tonnetjesdelle is een DAM van klei gebouwd om het water vast te houden. Van het oostelijke pompstation zijn de resten rond 2004 verdwenen. Het water wordt nu vanuit een put opgepompt middels een door diesel aangedreven pomp. Van hieruit loopt een droog staande beekgeul (oude beek) via een aantal kleine vijvers en de grotere Forellenvijver met eiland naar een grote vijver: de Wildakker van waaruit de beek zich vervolgens voortzet naar de Tonnetjesdelle. Het westelijk pompstation bestaat uit een eenvoudig in baksteen opgetrokken gecementeed gebouwtje onder een lessenaarsdak. Het deels ingegraven gebouwtje bezit in de zijgevels telkens twee meerruits ijzeren ramen. Aan de achterzijde bevinden zich een deur en een raam. In het pompstation bevindt zich een betonnen koker die leidt naar een ca. 30 meter onder het maaiveld gelegen elektrische, oorspronkelijk door een dieselmotor aangedreven pomp. Aan de westzijde van het pompstation bevinden zich drie vijvers met beddingen vervaardigd van baksteen en/of beton. Van daaruit loopt de bedding van de beek door tot aan de vijver Diependel nabij het landhuis. Vanaf de zuidelijke vijver nabij dit pompstation kan via het openen van een metalen afsluiter water in de Nieuwe Beek lopen. De droge beekgeul loopt via een aantal watervallen en vijvers het dal in richting Tonnetjesdelle. Ten zuiden van dit pompstation bevindt zich een kuip van beton en/of baksteen gevoed door een beekje met een bedding in het hetzelfde materiaal. Deze losstaande vijver kon met een ijzeren handpomp gevuld worden. De beken worden overkluisd door eenvoudige bakstenen of natuurstenen bruggetjes of zijn voorzien van doorwaadbare plaatsen (VOORDES). Deze waren bedoeld om het mogelijk te maken om ongehinderd per fiets het terrein te kunnen verkennen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Diverse WATERWERKEN (4) behorende tot de historische buitenplaats 'Noorderheide' gebouwd in het bos- en heidegebied ten zuiden en ten oosten van het landhuis in baksteen en/of beton, waarschijnlijk door en/of in opdracht van D.G. van Beuningen en bestaande uit een aantal BEKEN, BRUGGETJES, VIJVERS, AFSLUITERS, DUIKERS,

VOORDES, WATERVALLEN en een POMPSTATION. Nabij Tonnetjesdelle een DAM om het water vast te houden.

- \tVan architectuurhistorische waarde als voorbeeld van folly's uitsluitend gebruikt als stoffering van het landschap. De diverse objecten bezitten door vorm en materiaalgebruik een zekere zeldzaamheidswaarde.

- \tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de situering in het bos- en heideterrein van het landgoed Noorderheide. De waterwerken zijn van bijzondere betekenis voor het aanzien van het landgoed en nauw verbonden met inrichting van het landgoed door D.G. van Beuningen.

- \tVan cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de aanleg en het beheer door D.G. van Beuningen van het landgoed Noorderheide.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Waterpartij

Monumentnummer*: 523973

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82889/155

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vierhouten Nunspeet Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vierhouten Drie Piramides

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nunspeet E 1752

Omschrijving**

Omschrijving

Drie PIRAMIDES' (5) (Peter Paul, Miesje en Daniël George) gebouwd door D.G. van Beuningen van zwerfkeien. De keien zijn gestapeld tot een kegelvorm die herinnert aan de steenhopen die o.a. in de Alpen gebruikt worden als wegwijzer. De zogenaamde piramides' zijn o.a. opgedragen aan diverse kleinkinderen van D.G. van Beuningen zoals Peter Paul en Miesje. De Peter Paul piramide wordt ook wel de Toren van Babel genoemd. In Miesje zou zich een koker met tekstrol bevinden. In 2009 en 2010 zijn Peter Paul en Daniël George gerestaureerd. Tijdens de restauratie kwamen enkele flessen tevoorschijn. Die zijn weer erin gebracht.

Waardering

Drie 'PIRAMIDES' behorende tot de historische buitenplaats Noorderheide gebouwd door D.G. van Beuningen.

- \tVan architectuurhistorische waarde als voorbeeld van folly's uitsluitend gebruikt als stoffering van het landschap. De objecten bezitten door vorm en materiaalgebruik een hoge zeldzaamheidwaarde.
- \tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de situering langs een der wegen door het landgoed Noorderheide. De piramides zijn van bijzondere betekenis voor het aanzien van het betreffende deel van het landgoed en vormen een essentieel onderdeel van het complex Noorderheide.
- \tVan cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de aanleg en het beheer door D.G. van Beuningen en diens nazaten van de buitenplaats Noorderheide.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Gedenkteken(D)

Gedenkteken(D6)

Monumentnummer*: 523974

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82889/182

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vierhouten Nunspeet Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vierhouten

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nunspeet E 2327

Omschrijving**

Omschrijving

Traditionalistische DUBBELE DIENSTWONING (6) met enige invloed van de Engelse cottagebouw naar ontwerp van ir. F.A. Eschauzier, gelegen aan de noordzijde van de oprijlaan naast het toegangshek van de buitenplaats NOORDERHEIDE. Het pand heeft in de loop der jaren diverse wijzigingen ondergaan die echter van ondergeschikt belang zijn. De interieurs van de woningen zijn gemoderniseerd en aan de achterzijde is een lage aanbouw onder een zadeldak toegevoegd waarbij in vormgeving en materiaalgebruik aansluiting is gezocht bij de hoofdbouwmassa. Het pand is gebouwd op een nagenoeg rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een met rode leipannen gedekt fors zadeldak met de nok iets verdraaid ten opzichte van de weg. Op de nok bevinden zich twee hoge bakstenen schoorstenen. Het achterschild is voorzien van drie waarschijnlijk later toegevoegde dakkapellen. De in eikenhout uitgevoerde ramen zijn recent deels vernieuwd in dezelfde vorm. De bakstenen gevels zijn opgetrokken op een tufstenen plint en zijn gemetseld in Vlaams verband. De VOORGEVEL is asymmetrisch ingedeeld en heeft links een door een segmentboog afgesloten doorgang met een smeedijzeren hekwerk waarin een poortje. Ter rechterzijde hiervan bevindt zich een van een rechtgesloten tufstenen omlijsting voorziene ingang met een verdiept gelegen meeruits deur met links één en rechts twee door rollagen afgesloten vensters met zesruits ramen. Boven de ingang bevindt zich een steentje met een afbeelding van een vogel waarboven zich vervolgens een koperen luifel bevindt met twee bronzen monogrammen. Uiterst rechts bevindt zich uitgebouwd geveldeel onder een aangekapt lessenaarsdak gedekt met leipannen. In de korte linkerzijde van de uitbouw bevindt zich links een verdiept gelegen meerruits deur en rechts een klein venster met een enkelruits raam. An de voorzijde bezit de uitbouw links een deurtje en rechts een venster met een driedelig raam. De LINKER ZIJGEVEL heeft op de begane grond een door een segmentboog afgesloten doorgang. De verdieping bezit een door een segmentboog afgesloten venster met een stolpraam. De ACHTERGEVEL bezit twee deuren en twee vensters met zesruits ramen. In het geveldeel links van de nieuwe aanbouw bevindt zich een klein venster met een enkelruits raam. De RECHTER

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ZIJGEVEL heeft links een door een segmentboogje afgesloten deur met een viertal ruiten en rechts een rechtgesloten venster met een zesruits raam. De verdieping bezit een klein door een segmentboogje afgesloten klein venster voorzien van een stolpraam.

Waardering

DUBBELE DIENSTWONING behorende tot de historische buitenplaats 'Noorderheide' naar ontwerp van ir. F.A. Eschauzier.

- \tVan architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van zorgvuldig gedetailleerde traditionalistische dienstwoning uit het Interbellum naar ontwerp van F.A. Eschauzier. Het ontwerp wordt gekenmerkt door hoogwaardige esthetische kwaliteiten. Deze komen onder meer tot uitdrukking in de evenwichtige opbouw van de gevels, de toepassing van duurzame en bijzondere materialen als leipannen, tufsteen en de toepassing van bronzen monogrammen ter versiering van de dakoverstek..

- \tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de situering aan de ingang van het landgoed Noorderheide. De dienstwoning markeert de toegang tot het direct rond het landhuis gelegen terrein en vormt tevens een functioneel onderdeel van het complex Noorderheide.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

Monumentnummer*: 523975

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82889/177

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Vierhouten	Nunspeet	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Vierhouten	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nunspeet	E			2327

*Omschrijving***

Omschrijving

LANTAARNPAAL (7) behorende tot de historische buitenplaats 'Noorderheide' naar ontwerp van ir. F.A. Eschauzier en gelegen ten noorden van de oprijlaan tussen de dubbele dienstwoning en het landhuis. De lantaarn is samengesteld uit een zeshoekige houten schacht waarop een ronde van wit melkglas voorziene bronzen lantaarn.

Waardering

LANTAARNPAAL naar ontwerp van ir. F.A. Eschauzier en gelegen ten noorden van de oprijlaan tussen de dubbele dienstwoning en het landhuis.

- \tVan architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van zorgvuldig gedetailleerde lantaarnpaal, ontworpen door ir. F.A. Eschauzier.

- \tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de situering aan het tussen de dubbele dienstwoningen het landhuis gelegen gedeelte van de oprijlaan. De lantaarnpaal vormt een functioneel onderdeel van het complex Noorderheide.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Straatmeubilair	Lantaarnpaal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 523976

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82889/196

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vierhouten Nunspeet Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vierhouten

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nunspeet E 2327

Omschrijving**

Omschrijving

TOEGANGSHEK met MUUR (8) gelegen halverwege de oprijlaan van het landgoed NOORDERHEIDE naast de dubbele dienstwoning. Het smeedijzeren vierdelige hekwerk met dubbel draaihek is voorzien van de twee ijzeren vaandels met respectievelijk het opschrift NOORDER en het opschrift HEIDE. Ter linkerzijde van het hekwerk bevindt zich een in tufsteen uitgevoerde muur die aansluit op de hier gelegen dubbele dienstwoning. Ter rechterzijde van het hekwerk bevindt zich een op een tufstenen plint opgetrokken, trapsgewijs in zuidelijke richting in hoogte afnemende, bakstenen muur gemetseld in wild verband. Aan de zijde van het hekwerk is de muur geheel opgetrokken in tufsteen. De muur is voorzien van zandstenen dekplaten. Het eerste muurdeel heeft een cirkelvormige opening waarin een smeedijzeren hekwerk is geplaatst. Aan de zijde van het landhuis bevinden zich tevens tralies.

Waardering

TOEGANGSHEK met MUUR naar ontwerp van ir. F.A. Eschauzier gelegen halverwege de oprijlaan van de historische buitenplaats 'NOORDERHEIDE'.

- \tVan architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van zorgvuldig gedetailleerde toegangshek met muur voorzien van een voor de bouwtijd kenmerkende belettering, ontworpen door ir. F.A. Eschauzier.

- \tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de situering aan de entree tot het landgoed Noorderheide. Het hekwerk met markeert de toegang tot het direct rond het landhuis gelegen terrein en vormt aldus een functioneel onderdeel van het complex Noorderheide.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Erfscheiding(D)

Toegangshek

Monumentnummer*: 523977

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82889/187

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vierhouten Nunspeet Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vierhouten

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nunspeet E 2327

Omschrijving**

Omschrijving

Twee ronde witte granieten TOEGANGSKOLOMMEN (9) gelegen aan het begin van de oprijlaan van de historische NOORDERHEIDE. De kolommen zijn respectievelijk voorzien van de belettering NOORDER en HEIDE.

Waardering

Twee granieten TOEGANGSKOLOMMEN naar ontwerp van ir. F.A. Eschauzier gelegen aan het begin van de oprijlaan van de historische buitenplaats 'NOORDERHEIDE'.

- \tVan architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van zorgvuldig gedetailleerde toegangskolommen voorzien van een voor de bouwtijd kenmerkende belettering, ontworpen door ir. F.A. Eschauzier.

- \tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de situering aan de entree tot het landgoed Noorderheide. De kolommen markeren de toegang en vormen aldus een functioneel onderdeel van het complex Noorderheide.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Voorwerpen op pleinen en dergelijke Grensafbakening Grenssteen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument